

Uzasadnienie

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w roku 2011 stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 28 ust. 6 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526, z późn. zm.).

W celu doprecyzowania sposobu mierzenia skali zadań oświatowych i dostosowania do nich wysokości subwencji, rozporządzenie uzależnia tę wysokość od liczby uczniów przeliczeniowych otrzymanej przez zastosowanie zróżnicowanych wag dla wybranych kategorii uczniów (wychowanków) i określonych typów i rodzajów szkół oraz wskaźnika korygującego, uwzględniającego stopnie awansu zawodowego nauczycieli.

Zastosowanie tego wskaźnika umożliwi przekazanie relatywnie wyższych kwot części oświatowej subwencji ogólnej do tych jednostek samorządu terytorialnego, w których udział etatów nauczycieli o najwyższych stopniach awansu zawodowego w relacji do ogólnej liczby etatów nauczycieli jest wyższy niż średnio w skali kraju, co przekłada się na poziom ponoszonych przez poszczególne jednostki samorządu terytorialnego wydatków na wynagrodzenia nauczycieli.

W zastosowanej w rozporządzeniu kalkulacji liczba uczniów przeliczeniowych przemnażana jest przez finansowy standard podziału subwencji. Standard ten (oznaczony symbolem „A” w załączniku do rozporządzenia) otrzymuje się dzieląc kwotę ogólną subwencji SO pomniejszoną o 0,6 % rezerwy, przez ogólną liczbę uczniów przeliczeniowych. Zgodnie z algorytmem podziału części oświatowej subwencji ogólnej na rok 2011 szacuje się, że finansowy standard A wyniesie ok. 4.699,97 zł. W stosunku do roku 2010 (4.364,39 zł) wzrośnie on o około 7,7 %, tj. o 335,58 zł.

Przepisy rozporządzenia w § 1 i 2 odnoszą się do całego obszaru zadań oświatowych, które realizują jednostki samorządu terytorialnego, i mają charakter obrazujący sposób ustalania poszczególnych parametrów i wag, użytych w algorytmie dla obiektywnego dokonania podziału środków części oświatowej subwencji ogólnej.

W rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w roku 2011 wprowadzono następujące zmiany w porównaniu do rozporządzenia obowiązującego w roku 2010:

- 1) doprecyzowano w § 1 ust. 2 pkt 2 lit. a definicję zadań pozaszkolnych przez dodanie „oddziałów przedszkolnych specjalnych zorganizowanych w szkołach podstawowych ogólnodostępnych i specjalnych”;

W szkołach podstawowych ogólnodostępnych i specjalnych mogą być tworzone oddziały przedszkolne specjalne realizujące program wychowania przedszkolnego. Wynika to z rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. Nr 61, poz. 624, z późn. zm.);

- 2) zmieniono brzmienia § 1 ust. 2 pkt 5 określającego definicję etatu nauczyciela polegającą na wyłączeniu liczby etatów nauczycieli przebywających na urloпах bezpłatnych i urloпах wychowawczych.

Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674, z późn. zm.) nie określa w sposób szczególny świadczeń należnych nauczycielom przebywającym na urloпах bezpłatnych i urloпах wychowawczych. W związku z powyższym do ww. grupy nauczycieli zastosowanie mają przepisy ogólne, które nie przewidują dla osób przebywających na urloпах bezpłatnych i urloпах wychowawczych świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń społecznych oraz wypłaty wynagrodzeń ze stosunku pracy. W związku z powyższym niezasadne jest uwzględnianie przy podziale części oświatowej subwencji ogólnej etatów nauczycieli przebywających na urloпах bezpłatnych i urloпах wychowawczych;

- 3) zmodyfikowano opis wagi P₂ tak, aby mogli być nią przeliczani również uczniowie szkół podstawowych specjalnych, gimnazjów specjalnych i szkół ponadgimnazjalnych specjalnych w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych i młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, którzy nie posiadają orzeczeń poradni psychologiczno-pedagogicznych o potrzebie kształcenia specjalnego. Nieletni wychowankowie są kierowani do ww. ośrodków na podstawie postanowienia sądu rodzinnego i wymagają stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy. Często nie posiadają oni ww. orzeczeń, co dotychczas uniemożliwiało przeliczenie tej grupy uczniów szkół specjalnych

w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych i młodzieżowych ośrodkach socjoterapii wagą P_2 ;

- 4) doprecyzowano opis wagi P_7 w zakresie możliwości uwzględnienia w przeliczeniach uczniów szkół artystycznych.

Dotychczasowy opis tej wagi budził wątpliwości w zakresie możliwości uwzględniania w przeliczeniach uczniów szkół artystycznych. Ponieważ w 2010 r. wartość wagi została ustalona z uwzględnieniem środków przesuniętych do części oświatowej subwencji ogólnej na finansowanie wynagrodzeń nauczycieli biorących udział w przeprowadzaniu części ustnej egzaminu maturalnego zaproponowano, aby spośród szkół artystycznych wagą tą nie byli przeliczani uczniowie szkół kształcących na poziomie podstawowym, tj. szkół muzycznych I stopnia oraz ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia;

- 5) uszczegółowiono opis wagi P_8 przez wskazanie, że waga ta nie obejmuje uczniów szkół artystycznych.

Uczniowie szkół artystycznych nie byli dotychczas przeliczani wagą P_8 , gdyż dla uczniów szkół artystycznych przewidziano w algorytmie 7 odrębnych wag (od P_{14} do P_{20}) uwzględniających specyfikę kształcenia w tych szkołach. Ponieważ jednak szkoły artystyczne stanowią szczególny rodzaj szkół zawodowych niezbędne jest uszczegółowienie opisu wagi P_8 tak, aby nie było wątpliwości co do braku podstaw do przeliczania tą wagą uczniów szkół artystycznych;

- 6) zmieniono opisy wag $P_9= 0,20$ i $P_{10}= 1,50$ przez ich rozszerzenie dodatkowo o uczniów będących obywatelami polskimi korzystających z dodatkowej, bezpłatnej nauki języka polskiego, zgodnie z art. 94a ust. 4b ustawy o systemie oświaty. Z uwagi na koszty prowadzenia dodatkowej, bezpłatnej nauki języka polskiego zmiana ta pozwoli na objęcie ww. grupy uczniów zwiększoną subwencją oświatową (obok uczniów niebędących obywatelami polskimi, o których mowa w art. 94a ust. 4 ustawy o systemie oświaty);
- 7) doprecyzowano opis wagi P_{22} poprzez wskazanie typów szkół, do których waga ta ma zastosowanie.

Termin wejścia w życie rozporządzenia przewidziany na dzień 1 stycznia 2011 r. wynika z charakteru przedmiotowego rozporządzenia. Określa ono sposób

podziału części oświatowej subwencji ogólnej, jaki stosowany będzie w roku 2011 przy uwzględnieniu wartości kwotowych wynikających z założeń, które zostaną przyjęte w ustawie budżetowej na rok 2011, zatem akt ten powinien obowiązywać od początku roku budżetowego.

Przedmiot regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o *działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa* (Dz. U. Nr 169, poz. 1414 oraz z 2009 r. Nr 42, poz. 337) projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Ministerstwa Edukacji Narodowej. Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem.

Rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2009 r. Nr 65, poz. 597), w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Ocena skutków regulacji (OSR)

1. Podmioty, na które oddziałuje projektowana regulacja

Rozporządzenie oddziałuje na jednostki samorządu terytorialnego. Wpływ rozporządzenia uzależniony będzie od zakresu zadań oświatowych realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego, mierzonych liczbą uczniów i wychowanków szkół i placówek oświatowych oraz od struktury zatrudnienia nauczycieli w podziale na poszczególne stopnie awansu zawodowego.

2. Konsultacje społeczne

Projekt został skierowany do zaopiniowania przez związki zawodowe w trybie przewidzianym w ustawie z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 854, z późn. zm.) i partnerów społecznych, tj. przez:

- 1) Business Centre Club – Związek Pracodawców;
- 2) Chrześcijański Związek Zawodowy „Solidarność im. ks. Jerzego Popiełuszki”;
- 3) Forum Związków Zawodowych;
- 4) Komisję Krajową NSZZ „Solidarność 80”;
- 5) Konfederację Pracodawców Polskich;
- 6) Konfederację Stowarzyszeń Nauczycielskich;
- 7) Konferencję Związków Zawodowych Górnictwa w Polsce;
- 8) Krajową Izbę Gospodarczą;
- 9) Krajową Radę Rzeczników Konsumentów;
- 10) Krajową Sekcję Oświaty NSZZ „Solidarność”;
- 11) Krajowe Forum Oświaty Niepublicznej;
- 12) Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Pracowników Schronisk dla Nieletnich i Zakładów Poprawczych;
- 13) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
- 14) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Kadry Kierowniczej Oświaty;
- 15) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Niepublicznych Szkół Muzycznych I i II Stopnia;
- 16) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Pracowników Resocjalizacji;
- 17) Polską Konfederację Pracodawców Prywatnych „Lewiatan”;
- 18) Polski Związek Logopedów;
- 19) Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym;

- 20) Polskie Towarzystwo Walki z Kalectwem;
- 21) Sekcję Krajową Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”;
- 22) Sekcję Oświaty KNSZZ „Solidarność 80”;
- 23) Sekretariat Konferencji Episkopatu Polski;
- 24) Społeczne Towarzystwo Oświatowe;
- 25) Stowarzyszenie Oświatowców Polskich;
- 26) Towarzystwo Wiedzy Powszechnej;
- 27) Wolny Związek Zawodowy „Sierpień 80” Komisja Krajowa;
- 28) Zarząd Główny Związku Nauczycielstwa Polskiego;
- 29) Zarząd Główny Związku Rzemiosła Polskiego;
- 30) Zarząd Główny Związku Zakładów Doskonalenia Zawodowego;
- 31) Zarząd Krajowy Związku Zawodowego Nauczycieli Średnich Szkół Leśnych w Polsce;
- 32) Związek Zawodowy Pracowników Oświaty i Wychowania „Oświata”;
- 33) Związek Zawodowy „Rada Poradnictwa”.

Spośród wymienionych partnerów społecznych i związków zawodowych uwagi zgłosił Zarząd Główny Związku Nauczycielstwa Polskiego oraz Sekcja Krajowa Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”.

Zarząd Główny Związku Nauczycielstwa Polskiego zgłosił następujące uwagi:

1. W § 1 projektu rozporządzenia:

- 1) ust. 2 pkt 2 lit. b) dodać informację, że pomoc materialna dla uczniów udzielana jest na podstawie zasad określonych w rozdziale 8a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256 poz. 2572 ze zm.),
- 2) ust. 2 pkt 2 należy uściślić zakres podmiotów realizujących cel w postaci zadań pozaszkolnych, poprzez odesłanie do art. 2 pkt 3-5 i ust. 7 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2004 r. Nr 256 poz. 2572 ze zm.) oraz treści rozporządzenia MENiS z dnia 7 marca 2005 r. w sprawie rodzajów i szczegółowych zasad działania placówek publicznych, warunków pobytu dzieci i młodzieży w tych placówkach oraz wysokości i zasad odpłatności wnoszonej przez rodziców za pobyt ich dzieci w tych placówkach (Dz.U. Nr 52 poz. 467 ze zm.),

3) ust. 2 pkt 5 należy wykreślić sformułowanie „z wyłączeniem liczby nauczycieli na urloпах wychowawczych i urloпах bezpłatnych”. Taka regulacja uzależnia wysokość subwencji oświatowej od danych z roku poprzedniego (stan na dzień 30 września 2010 r. i 10 października 2010 r.), co w roku kolejnym może zakłamywać rzeczywiste potrzeby finansowe związane z obowiązkiem wypłaty wynagrodzeń. W szczególności brak jest związku między udzieleniem urloпów w roku 2010 a wysokością subwencji oświatowej w roku kolejnym. Udzielenie tego typu urloпów w roku 2010 będzie powodowało po stronie organu prowadzącego oszczędność w zakresie wydatkowania środków subwencyjnych w tym tylko roku a nie roku kolejnym, w którym nauczyciele ci nie muszą na takich urloпах przebywać. Proponowane rozwiązanie nie uwzględnia zmiennej dotyczącej trwania ww. urloпów podczas roku kalendarzowego. Stąd też ustalanie sposobu naliczania subwencji oświatowej w zaproponowany sposób jest całkowicie nieadekwatne wobec zastosowanych przez resort edukacji argumentów na poparcie tego rozwiązania. Tak więc nie można ograniczać wysokości subwencji oświatowej w oparciu o nieaktualne i błędne dane. Zdaniem Związku subwencja oświatowa powinna zabezpieczać środki finansowe na wynagrodzenia wszystkich zatrudnionych w danym roku nauczycieli.

2. W § 2 projektu rozporządzenia:

- 1) pkt 1 należy zredagować w następujący sposób: „finansowania wydatków bieżących, w tym wynagrodzeń (wraz z pochodnymi, waloryzacją) nauczycieli i pracowników niebędących nauczycielami szkół i placówek wymienionych w §1 ust. 2 pkt 1 i 2, prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego”,
- 2) pkt 6 uzupełnić o zapis, że zakres działania przepisu odnosi się także do finansowania korzystania z form kształcenia na zasadach określonych w ustawie z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.) na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o Karcie Polaka (Dz. U. Nr 180, poz.1280),
- 3) w punkcie 10 rozszerzyć zakres przepisu o treść „(...) oraz egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe”,
- 4) rozszerzyć zapisy o zadania związane z:

- a) dodatkową nauką języka polskiego, realizowaną zgodnie z art. 94a ust. 4 ustawy o systemie oświaty, dla uczniów niebędących obywatelami polskimi,
- b) obowiązkiem wypłaty dodatku uzupełniającego w sytuacji nieosiągnięcia średnich wartości wynagrodzenia określonych w ustawie z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela;

2. W załączniku do projektu rozporządzenia:

- 1) zaplanowana na 2011 r. wartość finansowego standardu A w ramach algorytmu części oświatowej subwencji ogólnej jest zbyt niska w porównaniu do zakresu zadań oświatowych realizowanych przez organy prowadzące szkoły,
- 2) rozważyć zwiększenie wartości wag: P_1 dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjów dla dzieci i młodzieży zlokalizowanych na terenach wiejskich lub w miastach do 5.000 mieszkańców, P_8 dla uczniów szkół zawodowych, P_{29} dla wychowanków internatów i burs, P_{33} przewidzianej dla wychowanków specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, specjalnych ośrodków wychowawczych i młodzieżowych ośrodków socjoterapii, którzy korzystają z zakwaterowania w tych ośrodkach,
- 3) wprowadzić nowe wagi dotyczące: placówek realizujących program matury międzynarodowej oraz związanych z nauczaniem języka angielskiego od pierwszej klasy szkoły podstawowej, kształcenia w centrach kształcenia praktycznego, realizacji zadań pozaszkolnych przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne, uczniów realizujących obowiązkowe wychowanie przedszkolne, uczniów uczestników OHP realizujących obowiązek szkolny w szkołach dla dorosłych,
- 4) w pkt 2 ppkt 6 – zwiększyć wskaźnik R dotyczący kategorii nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach zlokalizowanych na terenach wiejskich lub w miastach do 5.000 mieszkańców,
- 5) przywrócić wskaźnik wyrównawczy - określony dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjów w gminach, w których wskaźnik dochodów podatkowych na jednego mieszkańca jest mniejszy niż 92% wskaźnika dochodów podatkowych dla wszystkich gmin obliczonego przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych dla celów obliczenia kwoty podstawowej części wyrównawczej subwencji ogólnej,

- 6) wprowadzić normę określającą zasadę, iż wynagrodzenia nauczycieli przedszkoli są finansowane z części oświatowej subwencji ogólnej,
- 7) wprowadzić wskaźniki dostosowujące dochody jednostek samorządu terytorialnego do zindywidualizowanych potrzeb edukacyjnych konkretnego organu prowadzącego. Miałyby one umożliwić przekazywanie wyższych kwot części oświatowej subwencji ogólnej do jednostek samorządu terytorialnego z uwzględnieniem, np.:
  - a) poziomu i kosztów kształcenia wynikających z różnic w ramowych planach nauczania (istotnym postulatem wydaje się wyodrębnienie osobnych wag dla poszczególnych etapów edukacyjnych: dla kształcenia zintegrowanego, dla klas IV-VI szkół podstawowych, dla gimnazjów, dla szkół ponadgimnazjalnych), jak też specyfiki placówki,
  - b) nasycenia jednostki samorządu terytorialnego placówkami o wyższych kosztach kształcenia (szkolnictwo zawodowe, rolnicze, artystyczne i sportowe),
  - c) jakości infrastruktury oświatowej jednostki samorządu terytorialnego mającej ścisły związek z obciążeniami finansowymi związanymi z organizacją dowozu dzieci do szkół,
  - d) dochodu jednostki samorządu terytorialnego na jednego mieszkańca,
  - e) nasycenia szkół etatami nauczycieli o najwyższym stopniu awansu zawodowego.

Ponadto Zarząd Główny Związku Nauczycielstwa Polskiego podniósł, że dotowanie niepublicznych placówek oświatowych, określone w § 2 pkt 2 projektu rozporządzenia, mających prawo do dodatkowego źródła utrzymania w postaci czesnego, prowadzi do znacznego zróżnicowania w zakresie bazy i wyposażenia dydaktycznego szkół publicznych prowadzonych przez samorząd terytorialny w porównaniu do szkół niepublicznych. Takie rozwiązanie jest niesprawiedliwe z punktu widzenia oświaty publicznej, która gwarantuje nieograniczony dostęp do edukacji wszystkim dzieciom, niezależnie od statusu materialnego ich rodzin.

Uwagi Zarządu Głównego Związku Nauczycielstwa Polskiego nie zostały uwzględnione.

Zgodnie z § 1 ust. 1 rozporządzenia część oświatowa subwencji ogólnej na rok 2011 jest dzielona między poszczególne jednostki samorządu terytorialnego z uwzględnieniem zakresu realizowanych przez te jednostki zadań oświatowych, określonych w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty. Nie jest zasadna propozycja aby w § 1 ust. 2 przy definicji zadań szkolnych i pozaszkolnych, dodatkowo dookreślić niektóre zadania poprzez wskazanie odpowiednich rozdziałów czy też poszczególnych przepisów ww. ustawy i rozporządzeń, które określają sposób ich wykonania.

Uwaga dotycząca wykreślenia w § 1 ust. 2 pkt 5 wyrazów „z wyłączeniem liczby nauczycieli na urloпах wychowawczych i urloпах bezpłatnych” nie może zostać uwzględniona. Jednym z kryteriów podziału części oświatowej subwencji ogólnej jest liczba etatów nauczycieli w podziale na poszczególne stopnie awansu zawodowego, zatrudnionych na podstawie ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r., Nr 97, poz. 674, z późn. zm.). Dane te przyjmowane są - podobnie jak liczba uczniów - w według stanu na dzień 30 września roku poprzedzającego rok budżetowy lub (w przypadku zakładów kształcenia nauczycieli i kolegów pracowników służb społecznych) – na 1 października roku poprzedzającego rok budżetowy i odzwierciedlają zakres zadań oświatowych realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego. Należy zauważyć, że przepisy zarówno ustawy – Karta Nauczyciela, jak również ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks Pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.), ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2010 r. Nr 77, poz. 512) oraz ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 992, z późn. zm.) nie przewidują obowiązku wypłaty wynagrodzeń nauczycielom przebywającym na urloпах bezpłatnych i wychowawczych. W związku z powyższym, zasadne jest wyłączenie etatów ww. grupy nauczycieli z podziału części oświatowej subwencji ogólnej pomiędzy jednostki samorządu terytorialnego. W rozporządzeniu zaproponowano w § 1 ust. 2 pkt 5 zmianę – w stosunku do obowiązującego w roku 2010 stanu prawnego - dotyczącą definicji etatów, która pozwoli na nieuwzględnianie przy podziale części oświatowej subwencji ogólnej na rok 2011 etatów nauczycieli przebywających na urloпах bezpłatnych i wychowawczych. Należy ponadto zauważyć, że zgodnie z obowiązującymi przepisami środki na wynagrodzenia nauczycieli zabezpieczone są w dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Kwestia podwyżek wynagrodzeń dla nauczycieli nie jest przedmiotem regulacji rozporządzenia w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w roku 2011. Podwyżki wynagrodzeń dla nauczycieli są regulowane przez inne akty prawne, dlatego też proponowana przez Zarząd Główny Związku Nauczycielstwa Polskiego zmiana brzmienia § 2 pkt 1 rozporządzenia nie jest zasadna.

Uwagi dotyczące rozszerzenia przepisu § 2 o kolejne zadania nie zostały uwzględnione. Brak jest podstaw do wprowadzenia do rozporządzenia przepisów odnoszących się do zadań, które nie są uwzględniane przy podziale części oświatowej subwencji ogólnej. Należy zaznaczyć również, że w § 2 rozporządzenia przez użycie zwrotu „w szczególności” wymienione zostały tylko przykładowe, najistotniejsze zadania uwzględniane przy podziale części oświatowej subwencji ogólnej. W związku z powyższym, nie wydaje się zasadne rozszerzanie katalogu zadań wymienionych w tym paragrafie o kolejne zadania.

Należy również zauważyć, że brak jest podstaw do wprowadzenia w rozporządzeniu zapisu dotyczącego obowiązku wypłaty dodatku uzupełniającego w sytuacji nieosiągnięcia średnich wartości wynagrodzeń określonych w ustawie - Karta Nauczyciela bowiem stosowne regulacje w tym zakresie zawiera ww. ustawa, a środki na wynagrodzenia nauczycieli zabezpieczone są w dochodach jednostek samorządu terytorialnego, a nie w części oświatowej subwencji ogólnej.

Planowana na rok 2011 wysokość finansowego standardu A podziału subwencji wynosi 4.699,97 zł i w porównaniu do roku 2010 istotnie wzrasta (o około 7,7%). Należy dodatkowo zauważyć, że środki na realizację przez jednostki samorządu terytorialnego zadań oświatowych nie są zabezpieczone w części oświatowej subwencji ogólnej lecz w łącznych dochodach jednostek samorządu terytorialnego. W tej sytuacji nie można zgodzić się z uwagą, że zaplanowana na 2011 r. wartość finansowego standardu A jest zbyt niska w porównaniu do zakresu zadań oświatowych realizowanych przez organy prowadzące szkoły.

Propozycja Zarządu Głównego Związku Nauczycielstwa Polskiego dotycząca zwiększenia liczby wag w algorytmie nie jest zasadna. Algorytm jest metodą statystyczną podziału subwencji i będąc kategorią ogólną nie może uwzględniać wszystkich lokalnych problemów występujących w jednostkach samorządu terytorialnego, bowiem straciłby swój uniwersalny charakter. Proponowane przez

Zarząd Główny Związku Nauczycielstwa Polskiego podwyższenie wartości wag P_1 , P_8 , P_{29} , P_{33} , wagi R oraz wprowadzenie do algorytmu nowych wag spowodowałyby znaczne obniżenie kwoty finansowego standardu A i wpłynęłyby niewątpliwie na pogłębienie różnic spowodowanych zmianami w liczbie uczniów i wychowanków - pomiędzy wstępną a ostateczną kwotą części oświatowej subwencji ogólnej dla poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego na rok 2011.

Przywrócenie wskaźnika wyrównawczego nie wydaje się zasadne. Poziom dochodów podatkowych na jednego mieszkańca znajduje bowiem swoje odzwierciedlenie w mechanizmie kalkulacji kwot części wyrównawczej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego i nie powinien być on uwzględniany również przy kalkulowaniu części oświatowej subwencji ogólnej. Ponadto warto podkreślić, że część oświatowa subwencji ogólnej nie jest instrumentem łagodzenia różnic w poziomie dochodów podatkowych osiąganych przez poszczególne jednostki samorządu terytorialnego. Do tego celu służy część wyrównawcza subwencji ogólnej, która jest jednym ze źródeł dochodów gmin. Czynniki takie jak poziom dochodów podatkowych poszczególnych samorządów, gęstość zaludnienia, znajdują swoje odzwierciedlenie w wysokościach części wyrównawczej subwencji ogólnej, a stopa bezrobocia uwzględniana jest przy kalkulacji części regionalnej subwencji ogólnej.

Nie jest możliwe wprowadzenie do treści rozporządzenia normy określającej zasadę, iż wynagrodzenia nauczycieli przedszkoli finansowane są z części oświatowej subwencji ogólnej, gdyż zgodnie z art. 28 ust. 5 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego zadania związane z prowadzeniem przedszkoli ogólnodostępnych (łącznie z oddziałami przedszkolnymi w szkołach podstawowych) i oddziałów ogólnodostępnych w przedszkolach z oddziałami integracyjnymi oraz zadań związanych z prowadzeniem innych form wychowania przedszkolnego nie są uwzględniane przy podziale części oświatowej subwencji ogólnej. Zadania te są finansowane z dochodów gmin, w tym głównie z dochodów własnych, w szczególności z udziałów gmin we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT) i podatku dochodowego od osób prawnych (CIT).

Odnosnie postulatu dotyczącego rozważenia wprowadzenia do rozporządzenia wskaźników dostosowujących przekazywane kwoty subwencji do zindywidualizowanych potrzeb edukacyjnych poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego to należy zauważyć, że algorytm podziału subwencji nie

może uwzględniać wszystkich lokalnych problemów występujących w jednostkach samorządu terytorialnego oraz w poszczególnych szkołach i placówkach. Należy jednak zauważyć, że w algorytmie w ramach wskaźnika korygującego Di uwzględnia się udział etatów nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w ogólnej liczbie etatów, co umożliwia przekazanie relatywnie wyższych kwot części oświatowej subwencji ogólnej do tych jednostek samorządu terytorialnego, w których udział etatów nauczycieli o najwyższych stopniach awansu zawodowego w relacji do ogólnej liczby etatów nauczycieli jest wyższy niż średnio w skali kraju. Ponadto w algorytmie uwzględnia się również specyfikę szkół i placówek ze względu na koszty kształcenia np. szkolnictwo zawodowe, sportowe, medyczne, artystyczne, młodzieżowe ośrodki wychowawcze, szkolnictwo specjalne itp. czego wyrazem są dodatkowe wagi stosowane w odniesieniu do uczniów ww. szkół i placówek, które podwyższają kwotę subwencji przypadającą na ucznia.

Natomiast podniesiona przez Zarząd Główny Związku Nauczycielstwa Polskiego kwestia dotowania szkół i placówek niepublicznych nie jest przedmiotem projektowanej regulacji bowiem została uregulowana w ustawie o systemie oświaty.

Sekcja Krajowa Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność” w przekazanej opinii zgłosiła uwagę, że wyliczanie wysokości subwencji powinno się odbywać po wyliczeniu rzeczywistych kosztów utrzymania szkół – wynikających z tzw. koszyka usług podstawowych, czyli standardów edukacyjnych oraz wskazano, że należy dążyć do zagwarantowania przez państwo właściwych środków finansowych na zadania oświatowe do wielkości przeciętnej w Unii Europejskiej (5 % PKB). Ponadto zaproponowano zwiększenie wagi naliczanej na uczniów gimnazjów, a w sposób szczególny na uczniów w klasach przysposabiających do pracy oraz wagi na ucznia w szkole zawodowej – w zależności od profilu zawodowego.

Uwagi te nie zostały uwzględnione. Uwaga dotycząca ustalania wysokości subwencji i gwarantowania przez państwo właściwych środków finansowych na zadania oświatowe nie odnosi się wprost do projektu rozporządzenia. Wielkość kwoty części oświatowej subwencji ogólnej określa ustawa budżetowa. Algorytm podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego stanowi wyłącznie obiektywne narzędzie rozdziału tych środków na poszczególne samorządy. Środki części oświatowej subwencji ogólnej nie są jednak jedynym źródłem finansowania zadań oświatowych (w tym wynagrodzeń

nauczycielskich), a jednym z wielu. W myśl przepisu art. 5a ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, środki niezbędne na realizację zadań oświatowych, w tym na wynagrodzenia nauczycieli, utrzymanie szkół i placówek oświatowych, zagwarantowane są w dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Proponowane podwyższenie wartości wag spowodowałoby znaczne obniżenie kwoty finansowego standardu A i wpłynęłoby niewątpliwie na pogłębienie różnic spowodowanych zmianami w liczbie uczniów i wychowanków - pomiędzy wstępną a ostateczną kwotą części oświatowej subwencji ogólnej dla poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego na rok 2011.

Projekt rozporządzenia został przekazany do opinii Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. W dniu 26 listopada 2010 r. projekt rozporządzenia został w trybie obiegowym uzgodniony z Zespołem do Spraw Edukacji, Kultury i Sportu Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. W dniu 15 grudnia 2010 r. na posiedzeniu plenarnym projekt rozporządzenia został uzgodniony z Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa bowiem dzieli ono kwotę części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego, której wysokość określana jest w ustawie budżetowej. W projekcie ustawy budżetowej na rok 2011, zaplanowano część oświatową subwencji ogólnej w wysokości 36.924.829 tys. zł, tj. wyższej o 5,5% w stosunku do kwoty części oświatowej subwencji ogólnej określonej w ustawie budżetowej na rok 2010 (35.009.865 tys. zł).

Na podstawie danych:

- dotyczących liczby uczniów (wychowanków) w roku szkolnym 2010/2011 wykazanych w systemie informacji oświatowej (według stanu na dzień 10 września 2010 r.) w zakresie ogólnej liczby uczniów oraz odpowiednich wag algorytmu w odniesieniu do kwoty SOA i SOB,
- dotyczących liczby uczniów (wychowanków) w roku szkolnym 2009/2010 wykazanych w systemie informacji oświatowej (według stanu na dzień 30 września 2009 r. i dzień 10 października 2009 r.) - zweryfikowanych

i potwierdzonych przez organy prowadzące (dotujące) szkoły i placówki oświatowe - w zakresie odpowiednich wag algorytmu w odniesieniu do kwot SOB i SOC.

- statystycznych dotyczących liczby etatów nauczycieli poszczególnych stopni awansu zawodowego, wykazanych w systemie informacji oświatowej (według stanu na dzień 30 września 2009 r. i dzień 10 października 2009 r. po wyłączeniu etatów nauczycieli przebywających na urloпах wychowawczych i bezpłatnych)

szacuje się, że podział kwoty 36.703.279 tys. zł (planowana na rok 2011 część oświatowa subwencji ogólnej pomniejszona o 0,6% rezerwę) w podziale na poszczególne rodzaje jednostek samorządu terytorialnego ukształtuje się następująco:

- gminy	21.797.000 tys. zł,
- powiaty	14.165.087 tys. zł,
- samorzady województw	741.192 tys. zł.

Szacuje się, że kwota części oświatowej subwencji ogólnej na rok 2011 przypadająca na jednego ucznia przeliczeniowego w poszczególnych szczeblach samorządów wzrośnie w porównaniu do roku 2010 średnio o około 7,7%. Szacunki powyższe mogą ulec zmianie w przypadku zmiany danych o liczbie uczniów (wychowanków) oraz liczbie nauczycieli posiadających poszczególne stopnie awansu zawodowego w porównaniu do danych przyjętych do naliczenia wstępnych kwot części oświatowej subwencji ogólnej na rok 2011.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy

Rozporządzenie nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Rozporządzenie nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

6. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny

Rozporządzenie nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionalny.